

מונופול

משחק העסקים המוביל בעולם

פתיחה

מונופול הוא משחק שבו קונים, שוכרים או מוכרים נכסים בעלי ערך, מרוויחים ומתעשרים. המשתתף העשיר מכולם – מנצח בסופו של דבר. מתחילים במשבצת "דרך צלחה" ומתקדמים סביב הלוח. כשמגיעים למשבצת פנויה, אפשר לקנות את הנכס מהבנק. אם בוחרים לא לקנות – הנכס עובר למכירה פומבית ונמכר למרבה במחיר. בעלי נכסים גובים דמי שכירות משאר המשתתפים שעוצרים על נכסיהם. הקמת בתים או בתי-מלון מגדילה פי כמה את שכר הדירה שאפשר לגבות. לכן, כדאי לך לבנות כמה שיותר בתים ומלונות (בגבול המותר) על הנכסים שברשותך.

מי שזקוק לכסף – יכול לגייס אותו מהבנק בצורה של משכנתא על רכוש. על המשתתפים למלא תמיד את הכתוב בקלפי ה"הפתעה" ו"תיבת המזל", גם אם זה ישלח אותם לכלא.

הוראות למשחק מהיר

אם אתם מכירים היטב את משחק המונופול, תוכלו לעבור מיד למשחק המהיר. ההוראות זהות מלבד שלושה הבדלים:

1. במשחק המהיר, בעת הכנת המשחק, הבנקאי מערבב את חפיסת שטרי הקניין ומחלק לכל משתתף (ולעצמו, אם הוא גם משחק) 2 שטרי קניין. החלוקה היא מקרית ונעשית בלי שהוא יראה מה הוא מחלק. כל משתתף משלם לבנק מייד את סכום הקניה של שטרי הקניין שקיבל. המשחק מתחיל מנקודה זו ונמשך לפי ההוראות הרגילות.

2. במשחק המהיר עליכם לבנות רק 3 בתים (במקום ארבעה) לפני שקונים בית מלון. דמי השכירות עבור מלון נותרים ללא שינוי. מחיר המכירה של בית מלון במשחק המהיר יחושב לפי מחצית מערך שלושה בתים.

3. **סיום המשחק המהיר:** המשתתף הראשון שפושט רגל יוצא מהמשחק כמו במשחק רגיל. אך לאחר שהמשתתף השני פושט את הרגל (ומוסר לבעל החוב את כל רכושו כרגיל), כל משתתף, שנשאר במשחק, מסכם את ערך כל הנכסים שברשותו:

א. סכום הכסף המזומן שיש לו.

ב. ערך הרחובות, החברות הציבוריות ונכסים אחרים שיש לו את שטרי הקניין שלהם. ערכם נקבע לפי מחיר הנכסים המופיע על לוח המשחק.

ג. ערך הנכסים הממושכנים שבידיו – מחושבים לפי מחצית מערכם הנקוב על לוח המשחק.

ד. בתים – לפי מחירם הנקוב בשטר הקניין שלהם.

ה. בתי מלון – לפי מחירם + ערך 3 בתים, כמצוין בשטר הקניין של כל מלון.

המשתתף העשיר ביותר – מנצח במשחק!

משחק מוגבל בזמן

עוד אפשרות למשחק מהיר היא, להחליט מראש על משך הזמן של המשחק, אך המשחק מתנהל בהתאם להוראות הרגילות. בתום הזמן שהוחלט עליו, כל משתתף מסכם את ערך הנכסים שברשותו, והמשתתף העשיר ביותר הוא המנצח.

מטרת המשחק

להיות המשתתף היחיד שלא פשט את הרגל.

מה בקופסה

לוח משחק

10 כלי משחק מיוחדים (כולל 2 כחלקי חילוף)

28 שטרי קניין

16 קלפי 'הפתעה'

16 קלפי 'תיבת המזל'

חבילת שטרות כסף מוגופול

32 בתים

12 בתי מלון

2 קוביות

הכנת המשחק

1. מארגנים את הבתים, המלונות, שטרי הקניין והכסף (לפי ערכם) בתאים השונים שבמגש הקופסה.

2. מפרידים את קלפי ה'הפתעה' וקלפי 'תיבת המזל', מערבבים כל חבילה ומניחים אותה במקום המיועד לה על הלוח, פניה כלפי מטה. ממיינים את שטרי הקניין ומארגנים אותם כך שיהיה קל למצוא נכס כלשהו בעת הצורך.

3. כל משתתף בוחר לעצמו כלי משחק ומניח אותו על משבצת "דרך צלחה". אם עוצרים במשבצת הכלא במהלך התקדמות הרגילה, עוברים ב"מעבר חופשי" ללא קנס וממשיכים במשחק כרגיל.

בתים

מי שרכש את כל הרחובות של אותה עיר (כלומר, מאותה קבוצת צבע) – יכול לבנות עליהם בתים, ולהגדיל את שכר הדירה שהוא גובה עליהם. מחיר כל בית רשום על שטר הקניין המתאים. מותר לקנות בתים בתורף או בין תורות של משתתפים אחרים. עליך לבנות בתים באופן שווה,

כלומר: אינך יכול לבנות בית שני על רחוב מסוים, כאשר על רחוב אחר מאותה עיר אין שום בית. רק כאשר על כל רחוב יש בית אחד – אפשר לבנות בית שני על אחד הרחובות. באופן דומה, רק אחרי שבכל רחוב יש שני בתים אפשר לבנות בית שלישי. כך עד 4 בתים לכל היותר בכל רחוב. מכירת בתים גם היא צריכה להיעשות באופן שווה. מותר לקנות מספר בתים ככל שמצבך הכספי מאפשר לך, וכך גם למכור בתים. אסור לבנות בתים אם אחד מרחובות העיר ממושק.

אם ברשותך כל רחובותיה של עיר מסוימת, ובנית בית על רחוב אחד או שניים מהם – מותר לך לגבות דמי שכירות כפולים ממשלתך שעצר על הרחוב שאין עליו בתים.

בתי מלון

מי שבנה ארבעה בתים בכל אחד מרחובות העיר, יכול לבנות בית מלון. את בית המלון קונים מהבנק, לפי הערך המצוין בשטר הקניין: מחירם של 4 בתים + מחירו של מלון. עם הצבת בית המלון מחזירים לבנק את הבתים שהיו מוצבים ברחוב. אסור לבנות יותר ממלון אחד ברחוב, ואסור להוסיף עליו בתים.

מחסור בבניינים

אם אתה רוצה לקנות בתים אך אין בתים חופשיים בבנק, עליך לחכות עד שאחד המשתתפים יחזיר בתים כדי שתוכל לבנות. כך גם, אם אתה רוצה למכור בית מלון ולהחליפו בבתים – אינך יכול לבצע את המכירה. אם שניים או יותר משתתפים רוצים לקנות בתים, ולבנק יש מספר בתים אך פחות מהנדרש – הוא מעמיד את הבתים למכירה פומבית. המחיר ההתחלתי הוא המחיר הנמוך ביותר של שטר הקניין המתאים.

מכירת רכוש

מותר למכור נכסים מכל סוג (מלבד בניינים) לכל משתתף כעסקה פרטית, תמורת סכום שמוסכם על שניהם. אלא שאסור למכור רחוב של עיר שיש על אחד מרחובותיה בניינים. לכן, אם ברצונך למכור רחוב בעיר שיש עליה בניינים – עליך קודם כל למכור לבנק את הבניינים מכל הרחובות של אותה העיר.

מכירת בתים נעשית על פי אותו עקרון שבו קונים אותם (ראו סעיף "בתים" לעיל) אסור למכור בתים ומלונות למשתתף אחר. עליך למכור אותם לבנק, בעבור חצי מהערך הרשום בשטר הקניין המתאים. מותר למכור בתים בכל עת במהלך המשחק.

משבצות "הפתעה" ו"תיבת המזל"

כשעוצרים על אחת מהמשבצות הנ"ל, מרימים את הכרטיס העליון מהערמה המתאימה. הכרטיסים יכולים להורות לך:

🎰 להזיז את כלי המשחק שלך.

🎰 לשלם כסף – למשל, מסים.

🎰 לקבל כסף

🎰 ללכת לכלא

🎰 לצאת מהכלא – כרטיס יציאה חופשית.

עליך למלא אחר ההוראות שעל הכרטיס מייד, ולהחזיר את הכרטיס לתחתית הערמה שלך אם קיבלת את הכרטיס "צא מהכלא" – אתה חופשי, השאר אותו ברשותך. תוכל להשתמש בו בהמשך או למכור אותו בסכום שמוסכם עליך ועל הקונה.

הערה: כרטיס יכול להורות לך להזיז את כלי המשחק שלך למשבצת אחרת. אם אתה עובר דרך משבצת "דרך צלחה" – קבל 200 ש"ח. אך אם אתה נשלח לכלא או אם ההוראה היא: חזור למשבצת שנמצאת מאחוריך (למשל: חזור לאילת, לרח' אילות) – אינך עובר דרך "דרך צלחה" ולכן אינך מקבל 200 ש"ח.

משבצות "מס הכנסה" ו"מס מותרות"

כשעוצרים על אחת המשבצות האלה, פשוט משלמים לבנק את הסכום הרשום עליהן.

חניה חופשית

כשעוצרים על משבצת זו, פשוט נחים עד התור הבא (כלומר, מפסידים תור). אין קנס על שהות בחניה. משתתף שנמצא בחנייה חופשית ממשיך לבצע עסקאות כרגיל (גביית שכר דירה, השתתפות במכירה פומבית וכו').

כלא

נשלחים לכלא כאשר:

 עוצרים על משבצת "לך לכלא".

 לוקחים כרטיס "תיבת מזל" או "הפתעה" שאומר: "לך ישר לכלא".

 מטילים את הקוביות ומקבלים 'דאבל' שלוש פעמים רצופות באותו התור.

תורך מסתיים כאשר אתה עובר לכלא. אינך מקבל 200 ש"ח משכורת בשום מקרה.

ניתן לצאת מהכלא בדרכים הבאות:

 משלמים לבנק קנס בסך 50 ש"ח ויוצאים מהכלא בתחילת התור הבא, בהתאם למספר שמראות הקוביות.

 קונים ממשתתף אחר כרטיס "צא מהכלא" בסכום שמוסכם על שניכם.

 משתמשים בכרטיס "צא מהכלא" אשר נמצא ברשותך.

 מטילים את הקוביות במטרה לקבל 'דאבל'. אם מקבלים

'דאבל' – יוצאים מהכלא, מתקדמים כמספר שמראות הקוביות (ללא תור נוסף). מותר לנסות דרך זו במשך שלושה תורות בלבד. אם המשתתף אינו מקבל 'דאבל', עליו לשלם קנס 50 ש"ח בתחילת התור הרביעי, ואז הוא יוצא מן הכלא ומשחק כרגיל.

במהלך שהותך בכלא אתה ממשיך לגבות שכר דירה על רכוש שלך שאינו ממושכן.

קניית נכסים

אם עצרת על נכס פנוי (כלומר, נכס ששטר הקניין שלו אינו נמצא בידי משתתף אחר) – יש לך הזכות הראשונה לקנות אותו. ישנם 3 סוגי נכסים: רחובות של ערים, חברות ציבוריות (חברת חשמל וחברת המים) ורכבות. אם החלטת לקנות את הנכס – שלם לבנק את מחירו הרשום על המשבצת.

בתמורה תקבל את שטר הבעלות – שטר הקניין של אותו הנכס. הנח את שטר הקניין לפניך, פניו כלפי מעלה. אם החלטת לא לקנות אותו – הבנקאי מעמיד אותו למכירה פומבית ומוסר אותו למרבה במחיר. המחיר ההתחלתי הוא הסכום הראשון אותו מציע אחד המשתתפים. במכירה הפומבית רשאי להשתתף גם זה שדחה את קניית הנכס.

בעלות על נכסים

בעלות על נכס מאפשרת לך לגבות דמי שכירות מכל מי שעוצר עליו. יש יתרון בבעלות על כל הנכסים שיש להם צבע זהה (כל הרחובות בעיר מסוימת) – כלומר להשיג מונופול על הנכס. אז אפשר לבנות עליו בתים או בתי מלון ולהרוויח יותר דמי שכירות ממשתתפים אחרים שעוצרים עליו.

דמי שכירות

כאשר מגיעים לרחוב או לנכס השייך לאחד המשתתפים, משלמים לו דמי שכירות לפי הפירוט שעל שטר הקניין, בתנאי שהוא ביקש זאת לפני שהמשתתף הבא הטיל את הקוביות.

אם עצרת על רחוב (ללא בתים או מלון), וגם שאר הרחובות מאותה עיר שייכים לאותו משתתף – דמי השכירות הם כפולים. אך אם אחד הרחובות של העיר ממושכן – המשתתף יכול לבנות ממך דמי שכירות רגילים בלבד ולא כפולים.

אם עצרת על רחוב שבנו עליו בתים או מלון – דמי השכירות יהיו גבוהים יותר, בהתאם לרשום בשטר הקניין.

על רכוש ממושכן לא גובים דמי שכירות.

משבצות "חברת חשמל" ו"חברת המים"

משתתף שעצר על אחת המשבצות הללו – יכול לקנות את הנכס, אם הוא פנוי, כמו שקונים כל נכס אחר. אם אינו מעוניין לקנות אותו – הנכס עובר למכירה פומבית, אליה הוא יכול להצטרף, אם ירצה בכך.

אם הנכס נמצא בבעלות משתתף – דמי השכירות עליו יקבעו בהתאם לתוצאת הקוביות של המשתתף שהגיע לנכס. אם המשתתף מחזיק רק בנכס אחד מהשניים, דמי השכירות הם: סכום הקוביות $4 \times$ אם ברשותו שני הנכסים – דמי השכירות הם: סכום הקוביות $10 \times$.

משבצות הרכבות

אם עצרת על משבצת רכבת שעדיין לא שייכת למשתתף אחר – זכותך לקנות אותה במחיר הרשום עליה.

אם ויתרת על זכותך – הרכבת עומדת למכירה פומבית, אליה מותר לך להצטרף, כרצונך.

אם הרכבת שייכת למשתתף אחר – דמי השכירות שעליך לשלם כתובים על שטר הקניין שלה. דמי השכירות עולים ככל שהמשתתף מחזיק ביותר שטרי קניין של רכבות.

4. הבנקאי והבנק

בוחרים באחד המשתתפים שישמש כבנקאי. עליו לשמור את רכושו וכספו בנפרד מנכסי הבנק. אם יש יותר מחמישה משתתפים, אפשר לבחור משתתף שישמש רק כבנקאי.

הבנקאי מחלק לכל משתתף 1,500 ש"ח לפי הפירוט הבא:

שניים x 500 ש"ח ארבעה x 100 ש"ח אחד x 50 ש"ח אחד x 20 ש"ח

שניים x 10 ש"ח אחד x 5 ש"ח חמישה x 1 ש"ח

בנוסף לניהול כספי המשחק, הבנקאי מחזיק ברשותו גם את שטרי הקניין, הבתים ובתי המלון עד שהם נקנים על ידי המשתתפים. הבנקאי גם משלם משכורות ובונוסים, מלווה כסף עבור נכסים ממושכנים וגובה את כל המסים, קנסות, משכנתאות וריביות. כאשר יש מכירה פומבית – הבנקאי הוא שמנהל אותה.

הבנק אינו יכול לפשוט רגל. אם חסרים לו שטרות כסף, מנהל הבנק רשאי להכין שטרות בכתב יד, שימשו את המשתתפים כמו שטרות הכסף המקוריים.

כל משתתף מטיל את שתי הקוביות. מי שקיבל את הסכום הגבוה ביותר – מתחיל. התור ממשיך בכיוון השעון.

מהלך המשחק

כל משתתף, בתורו, מטיל את שתי הקוביות, מתקדם בהתאם לסכום שהן מראות וממלא אחר ההוראות המופיעות על המשבצת אליה הגיע. מותר לכמה משתתפים לעצור על אותה משבצת.

בכל משבצת אפשר לבצע את אחת הפעולות הבאות:

🎲 לקנות רחוב או נכס אחר (בהתאם לכתוב על המשבצת).

🎲 לשלם דמי שכירות (כאשר הנכס שייך למשתתף אחר).

🎲 לשלם מסים

🎲 לקחת קלף 'הפתעה' או 'תיבת המזל'.

🎲 ללכת לכלא

🎲 לעצור ב'חניה חופשית'

🎲 לקבל משכורת בסך 200 ש"ח מהבנק

🎲 להיכנס לכלא לביקור בלבד – ולצאת ממנו דרך המעבר החופשי.

'דאבל': הקוביות מראות מספרים זהים

אם שתי הקוביות מראות מספרים זהים ('דאבל') – מתקדמים ופועלים כרגיל במשבצת אליה מגיעים ומקבלים תור נוסף. כך פועלים אם מקבלים 'דאבל' גם בתור הנוסף. אך אם מקבלים 'דאבל' גם בפעם השלישית – הולכים מיד לכלא. התור מסתיים.

משבצת "דרך צלחה"

בכל פעם שעוצרים על משבצת 'דרך צלחה', חולפים על פניה או נשלחים אליה – מקבלים מהבנק 200 ש"ח.

יכול להיות מצב שבו משתתף יקבל פעמיים 200 ש"ח באותו התור. למשל, עצרת על משבצת 'תיבת המזל' מייד אחרי שעברת ב'דרך צלחה', והכרטיס אומר לך: 'לך לדרך צלחה'.

מכירת בתי מלון גם היא נעשית בעבור חצי מהמחיר ששולם עבורם. כלומר: חצי מהמחיר הנקוב בשטר הקניין עבור מלון + חצי מהמחיר עבור 4 בתים. מותר למכור את כל בתי המלון שנמצאים על אותה עיר. מותר גם לפצל את המלון לבתים. למשל, למכור מלון לבנק

ולקבל בעבורו 4 בתים + כסף עבור המלון (חצי מסכום הקניה).
אסור למכור לבנק רכוש ממושכן, אך מותר למכור רכוש כזה
למשתתף אחר.

משכנתא

אם לא נותר לך כסף ועליך לשלם חוב, אתה יכול לגייס כסף ע"י
משכון נכסים. אם החלטת למשכן רחוב שיש עליו בניינים – קודם
כל עליך למכור את הבניינים לבנק. כדי למשכן נכס – הפוך את
שטר הקניין שלו עם פניו כלפי מטה. סכום המשכנתא שתקבל
מהבנק רשום על גב הכרטיס. כשתרצה לשחרר את הרכוש
הממושכן, יהיה עליך לשלם את סכום המשכנתא + 10% ריבית.
כלומר, אם ערך המשכנתא על רחוב יפו בירושלים הוא 130 ש"ח.
עליך לשלם 130 ש"ח + 10%, שהם 13 ש"ח. כלומר: את רחוב יפו
הממושכן משחררים ממשכנתא בסכום של 143 ש"ח:
 $143 = 130 + 13$ ש"ח.

כשנכס שלך ממושכן, אינך מאבד את השליטה עליו. משתתף אחר
אינו יכול להשתלט עליו גם אם הוא ישלם את המשכנתא לבנק.
על נכס ממושכן לא גובים שכר דירה. אם כי מותר לגבות שכר דירה
עבור נכס אחר מאותה קבוצה, שאינו ממושכן.
מותר למכור נכס ממושכן למשתתף אחר, בעבור סכום המוסכם
על שניכם.

הקונה יכול לשחרר מיידית את הנכס ממשכנתא בתנאים הרגילים.
כלומר, מחיר המשכנתא + 10% ריבית.

הוא יכול להחליט לא לשחרר אותו אך אז עליו לשלם לבנק 10%
ריבית. כך, אם בעתיד הוא ישחרר את הנכס, הוא יצטרך לשלם עליו
10% ריבית פעם נוספת.

כאשר כל רחובותיה של עיר שוחררו ממשכנתא – בעל הרכוש יכול
לחזור לקנות בתים במחיר מלא.

פשיטת רגל

משתתף שחייב לבנק או למשתתף אחר יותר כסף מאשר הוא מסוגל
לגייס – מוכרז כפושט רגל ויוצא מהמשחק.

אם בעל החוב שלך הוא הבנק – הבנק מקבל את כל הכסף המזומן
שיש לך ואת שטרי הקניין שלך. הבנקאי מעמיד את שטרי הקניין
שלך, אחד אחד, למכירה פומבית, ומוסר אותם למרבה במחיר. אם
ברשותך כרטיסי "צא מהכלא" – אתה מחזיר אותם לתחתית הערמה
המתאימה.

אם בעל החוב שלך הוא משתתף אחר – עליך למכור את כל הבתים
ובתי המלון שלך לבנק, בעבור חצי ממחירם ולתת את כל הכסף
המזומן שלך, את שטרי הקניין ואת כרטיסי "צא מהכלא" שלך
(אם יש לך כאלה) – למשתתף בעל החוב. אם ברשותך נכסים
ממושכנים – גם הם עוברים לבעל החוב. משתתף זה חייב לשלם
מיידית 10% ריבית ואז להחליט אם לשחרר את הנכס בעבור המחיר
המלא או לדחות זאת.

הערות

משתתף שחייב דמי שכירות למשתתף אחר ואין לו את כל הסכום במזומן – יכול לשלם חלק מהסכום במזומן וחלק בנכסים. במקרה כזה כדאי לבעל החוב, לפעמים, לקבל נכס בערך גבוה מערכו הממשי. למשל, אם הנכס הזה משלים לו סדרה, או אם בכך הוא יכול למנוע ממשתתף אחר להשלים סדרה.

בעלי נכסים צריכים לדאוג לגביית דמי השכירות שמגיעים להם. בעל נכס שלא שם לב, לא גבה דמי שכירות ומשתתף אחר הטיל כבר את הקוביות – מפסיד את דמי השכירות.

רק הבנק יכול להלוות כסף למשתתף במשחק, וגם אז רק תמורת משכון נכסים.

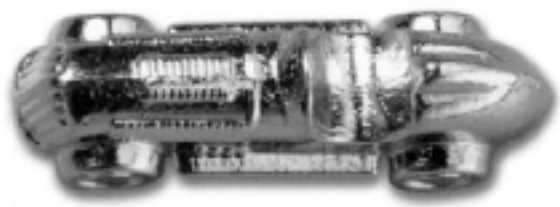
למשתתפים אסור להלוות רכוש או כסף זה לזה.

המנצח

המשתתף האחרון שנשאר במשחק – הוא המנצח!

משחק מוגבל בזמן

עוד אפשרות למשחק מקוצר היא, להחליט מראש על משך הזמן של המשחק, אך המשחק מתנהל בהתאם להוראות הרגילות. בתום הזמן שהוחלט עליו, כל משתתף מסכם את ערך הנכסים שברשותו, והמשתתף העשיר ביותר הוא המנצח.

© 2004 כל הזכויות שמורות ללמנוע העשית קלות בע"מ.
הוראות מחובת בלגן זכר אך מועדות לטני המינס כאוד.

כל הזכויות שמורות © 2004 Hasbro Inc.
MONOPOLY הוא סימן מסחרי רשום